ЎзССР Давлат китоб палатаси
Инв.
Б 90 295

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

4 февраль, шанба, 1995 йил
Сотувда эркин нархда. № 26 (1028)

ПРЕЗИДЕНТГА ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муқаддас Рамазон ойи муносабати билан Сизга, жаноби олийлари, энг қизғин қутловларимни йўллашдан мамнунман. Сизга бахт-саодат, шунингдек, мамлакатингизнинг қардош халқига улкан тараққиёт тилайман.

Камоли эҳтиром ила

Зайд бин Султон ал Нахайан,
Бирлашган Араб Амирликлари Президенти

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муқаддас Рамазон ойи кириши муносабати билан Сиз жаноби олийларига самимий қутловларимни йўллашдан мамнунман. Сизга сиҳат-саломатлик, шунингдек, мамлакатингизнинг қардош халқига тўкин-сочинлик ва фаровонлик тилайман.

Мактум бин Рашид ал Мактум,
Бирлашган Араб Амирликлари Вице-президенти ва Бош вазири

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муқаддас Рамазон ойи муносабати билан Сиз — жаноби олийларига самимий қутловлар йўллаш менга улкан мамнуният бахш этади. Сизга сиҳат-саломатлик, шунингдек, мамлакатингизнинг қардош халқига тўкин-сочинлик ва фаровонлик тилайман.

Султон бин Зайд ал Нахайан,
Бирлашган Араб Амирликлари Бош вазирининг ўринбосари

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мусулмонлар катта мамнуният билан муқаддас Рамазон ойига тайёргарлик кўраётган бир пайтда биз Сизга самимий қутловларимизни йўллаймиз. Сизга сиҳат-саломатлик ва узоқ умр, шунингдек, мамлакатингиз халқига тинчлик ва фаровонлик тилаймиз. Қодир Аллоҳ ислом умматига раҳм-шафқат ва марҳамат нурини ёғдираверсин.

Қобус бин Саид,
Уммон Султони.

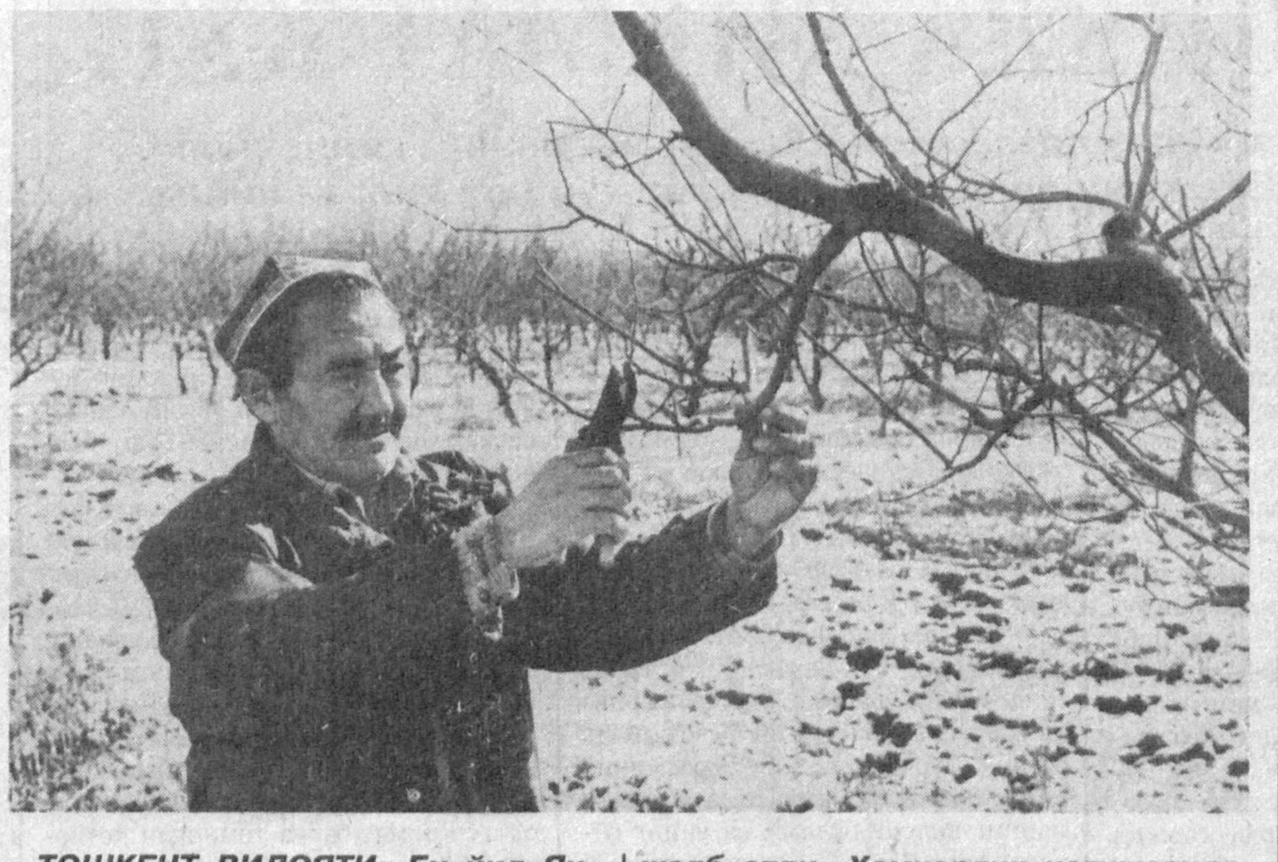

***ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ.** Бу йил Янгийўл туманидаги У. Юсупов номли агрофирма ижарачилари учун омадли келди. Агрофирма 600 аъзосининг ҳар бири шу кунгача 30 минг сўмдан даромад олдилар.*

Янги агрофирма ўз таркибига туман корхона ва хўжаликларини ҳам жалб этди. Ҳамкорлик натижасида маҳсулот нобудгарчилиги қисқарди, сифат яхшиланди. Ер соҳибларининг меҳнатига тўланадиган ҳақ кўпайди.

СУРАТДА: агрофирма ижарачиси Эркин Болтаев.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган сурат.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ БОШ КОТИБИ БУТРОС БУТРОС ҒОЛИЙ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Бош котиб,

БМТ Халқаро Болалар жамғармасининг ижрочи директори жаноб Жеймс П. Грант бевақт вафот этгани тўғрисидаги хабар мени чуқур қайғуга солди. Биз у билан яхши таниш эдик.

Халқаро Болалар жамғармаси Ўзбекистонда эришган ажойиб ютуқлар унинг номи билан боғлиқ, деб биламан.

Жаноб Жеймс П. Грант кўпчилик ватандошларим қалбида ёрқин хотира қолдирган.

Бу беғараз, эзгу ниятли инсон кўнгли очиқлиги, болалар ва оналарга ёрдам беришга доимо тайёрлиги билан ажралиб турар эди.

Жаноб Бутрос Ғолий, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг атоқли арбоби Жеймс Грант вафоти муносабати билан чуқур таъзиямизни қабул қилгайсиз.

Сизга ҳурмат билан,

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Тошкент шаҳри,
1995 йил 3 февраль.

ҚИШЛОҚ ГУЗАРИ БАРПО ЭТИЛДИ

Касби туманидаги Майманоқ қишлоғида ўн мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Туман матлубот жамияти аҳолига қулайликлар яратиш, намунали савдо хизмати кўрсатиш мақсадида савобли ишга қўл урди. Бу ерда бир неча растага эга бўлган кичик бозор, савдо дўконлари, ошхона-чойхона, маиший хизмат кўрсатиш шахобчалари бўлган гузар қурилиб, фойдаланишга топширилди.

— Майманоқ қишлоғи Косон шаҳридан, Касби тумани марказидан ўнларча километр узоқликда жойлашган — дейди туман матлубот жамияти бошқарувининг раиси Аҳмад Холмуродов. — Тирикчилик учун арзимаган майда-чуйдага ҳам аҳоли узоққа қатнашга мажбур бўларди. Энди ана шу оворагарчиликларга барҳам берилди. Одамларнинг узоғи — яқин, машаққати оз бўлди.

П. ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Асакада қуриялик тадбиркорлар билан ҳамкорликда катта автомобиль корхонаси бунёд этилаётганлигини кўпчилик билади. Сурхондарёда, тўғрироғи, вилоятнинг шимолидаги Узун туманида

ҒИЛДИРАГИ БИЗДАН...

ана шу машиналар учун ғилдираклар тайёрлайдиган корхона қурилиши ҳам жадал давом этмоқда. Бу корхона тўла ишга тушгандан кейин унинг қуввати 1 млн. 200 минг донага етади. Келгуси йили дастлабки маҳсулот истеъмолчи-буюртмачига бориб етиши кутилмоқда.

Т. РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий суди давлатга қарши ўта оғир жиноятлар қилишда айбланаётган бир гуруҳ шахсларнинг жиноий ишини кўриб чиқишга киришди. Жиноий иш қўзғашга Косонда истиқомат қилувчи 20 ёшлик фуқаронинг ота-онаси берган ариза сабаб бўлди. Аризада баён қилинишича, уларнинг ўқиш учун хорижга олиб кетилган ўғлидан ярим йилдан бери ҳеч қандай хабар йўқ экан. Мазкур иш юзасидан ўтказилган текширувда 18-25 ёшдаги ишламаётган ёшларни гўёки бизнес ва бозор иқтисодиёти асосларини ўргатиш учун ғайриқонуний йўл билан хорижга олиб кетиш билан шуғулланаётган шахслар аниқланди. Аслида эса, алдовга учган йигитлар «Таълим оладиган» мамлакатга келганидан кейин мафкуравий жиҳатдан қайта тарбия қилина бошланган, уларга қўл жанги усуллари, милтиқ отиш, қўпорувчилик ишлари ўргатила бошланган. Бир сўз билан айтганда, улар Ўзбекистон ҳудудида қўпорувчилик ва террор ҳаракатлари олиб боришга тайёрланган.

Суд бу ёвуз фитна ташкилотчиларининг террорчилик ҳаракатларни авж олдириб, Ўзбекистонда, шунингдек бутун минтақада барқарорликка путур етказишга қаратилган ниятидан гувоҳлик берувчи мана шу ҳамда терговдавомида олинган бошқа материалларни кўриб чиқишга киришди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ИПАК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАЖМУИДА ИНТЕГРАЦИЯЛАШ ЖАРАЁНЛАРИНИ КУЧАЙТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ипак ишлаб чиқариш мажмуида корхоналарнинг иқтисодий мустақиллигини кенгайтириш ва интеграциялаш жараёнларини кучайтириш асосида маҳсулот сифатини ошириш ва уларнинг рақобатга бардошлилигини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Марғилон «Ипакчи» акционерлик жамияти, Наманган «Атлас» акционерлик жамияти ҳамда Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларининг пилла етиштириш, тайёрлаш ва сотишни амалга оширувчи корхона ва ташкилотлари меҳнат жамоаларининг «Кумуш тола» ва «Хонатлас» акционерлик компанияларини ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, кўрсатиб ўтилган акционерлик компаниялари:

ипак қурти уруғини етиштириш, тут дарахтларини парвариш қилиш, пилла тайёрлаш, уларга дастлабки ишлов бериш, ипак хом ашёсидан ва йигирув чиқитларидан калава иплари ва шойи газламалар ишлаб чиқаришни амалга оширувчи корхоналар ва ташкилотларнинг ихтиёрий бирлашмалари ҳисобланади;

очиқ турдаги акционерлик бирлашмалари шаклида ташкил этилади;

«Ўзбекенгилсаноат» уюшмасининг юридик шахс ҳуқуқига эга бўлган қатнашчилари ҳисобланадилар, ўз фаолиятини компания уставига мувофиқ амалга оширадилар;

белгиланган тартибда давлат органларида рўйхатдан ўтказиладилар.

«Кумуш тола» ва «Хонатлас» компаниялари таркибига кирган пиллани дастлабки қайта ишловчи корхоналар қишлоқ хўжалиги корхонаси мақомини сақлаб қоладилар.

3. Акционерлик компанияларининг бошқариш тузилмаси маъқуллансин. Акционерлик компаниялари бошқарувларининг ижро этувчи аппарати функцияси «Ипакчи» ва «Атлас» акционерлик жамиятларининг шойи ишлаб чиқарувчи бош корхоналарига юклансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг туманлардаги пилла қуритиш корхоналарини ширкатларга айлантириш ҳамда уларнинг мулкдаги улушларини белгиланган тартибда пиллакорлар (оилавий звенолар), пилла қуритиш ва қишлоқ хўжалиги корхоналари ўртасида тақсимлаш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

Пиллакорлар ширкатлари:

юридик шахс ҳуқуқларига эга бўлган хўжалик юритувчи субъектлар ҳисобланадилар;

пиллани тайёрлаш, қуритиш, қуруқ пиллаларни пиллакорлар номидан истеъмолчиларга жўнатиш функцияларини амалга оширадилар;

пиллакорларга сифатли тут барги етказиб бериш бўйича қишлоқ хўжалиги корхоналари билан шартномалар тузадилар.

5. Жойларда пиллакорларнинг мустақил ширкатлари ташкил этилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги «Ипак» республика ишлаб чиқариш бирлашмасининг Қорақалпоғистон Республика ва вилоятлар бирлашмалари белгиланган тартибда тугатилсин, вилоятларда туманлар ширкатларининг мувофиқлаштирувчи кенгашлари тузилсин.

6. «Ипак» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналари негизида Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги «Пилла» уюшмаси ташкил этилсин.

Белгилаб қўйилсинки, «Пилла» уюшмаси ўзига берилган ваколатлар ва функциялар доирасида қуйидаги вазифаларни ҳал қилади:

Бозор муносабатларини чуқурлаштириш, ипак қурти уруғи етиштиришдаги, ипак қуртини боқишдаги, пиллани қуритишдаги замонавий технологияларни ёйиш ва маркетингни ташкил этиш;

агротехникани ва ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришда республика пиллакорлар ширкатларига методик ёрдам бериш;

ширкатларга ташқи бозорни ўрганишда ва уларнинг экспорт имкониятларини кенгайтиришда кўмаклашиш.

7. «Кумуш тола» ва «Хонатлас» акционерлик компаниялари ҳамда «Пилла» уюшмаси ташкил этилиши муносабати билан «Ипак» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси белгиланган тартибда тугатилсин.

8. Белгилаб қўйилсинки, «Пилла» уюшмаси:

юридик шахс ҳисобланади ва пиллакорларнинг туман ширкатлари ҳамда мулкчиликнинг барча шаклларидаги бошқа ипакчилик корхоналари ва ташкилотлари томонидан тузилади;

ўз фаолиятини таъсисчиларнинг пай ва бошқа бадаллари ҳамда улар томонидан берилган ваколат ва функциялар асосида ташкил қилади;

Шартномалар ва мажбуриятлар бўйича «Ипак» республика ишлаб чиқариш бирлашмасининг ҳуқуқий вориси ҳисобланади.

9. «Пилла» уюшмаси ижро этувчи аппарати ходимларининг сони 22 нафар миқдорида маъқуллансин.

10. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги билан келишган ҳолда, бир ой муддатда «Пилла» уюшмаси фаолияти уставини ишлаб чиқсин ва қабул қилсин.

11. Белгилаб қўйилсинки, «Пилла» уюшмаси туман пиллакорлар ширкатлари, «Кумуш тола», «Хонатлас» акционерлик компаниялари ва тут барги етиштирувчи хўжаликлар ўртасидаги ўзаро иқтисодий муносабатлар махсус шартномалар билан тартибга солинади.

«Ўзбекенгилсаноат» давлат уюшмаси ва Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Адлия вазирлиги билан келишган ҳолда, бир ой муддатда хом пилла етиштириш ва харид қилиш, пиллакорларни тут барги билан таъминлаш бўйича намунавий шартнома лойиҳасини ишлаб чиқсинлар ва Вазирлар Маҳкамасига киритсинлар.

12. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки «Ўзбекенгилтижоратбанк»нинг вилоят филиалларини очишга амалий ёрдам берсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси:

«Кумуш тола» ва «Хонатлас» акционерлик компаниялари таркибига кирувчи корхоналар акцияларининг 20 фоизгачасини тегишли юридик ва жисмоний шахсларга — хом пилла етиштирувчиларга сотишни назарда тутсин;

акционерлик компанияларидаги акцияларнинг давлат улушини бошқариш ҳуқуқини шартнома асосида «Ўзбекенгилсаноат» давлат уюшмасига берсин;

давлатга тегишли акциялар бўйича дивидендларни икки йил мобайнида шартнома асосида «Кумуш тола» ва «Хонатлас» компанияларида ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун «Ўзбекенгилсаноат» давлат уюшмасига берсин.

14. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда ижара шартномалари асосида тут дарахтлари ва тутзорларни оилавий звеноларга ва фермерларга бириктириб қўйишни таъминласинлар, тут дарахтларини уларнинг розилигисиз кесиб ташлашни тақиқласинлар.

15. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги: ипак қуртининг элита ва суперэлита уруғи, тут кўчатлари етиштиришни ривожлантириш, ипак қуртини боқиш агротехникасини такомиллаштириш юзасидан ягона сиёсат юритилишини таъминласин;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари билан биргаликда озуқа базасини ривожлантиришда, янги тутзорлар барпо этишда «Кумуш тола», «Хонатлас» компаниялари хўжаликлари ва корхоналарига ҳамда пиллакорлар ширкатларига ёрдам кўрсатсин, тутзорларнинг сақланиши устидан назорат ўрнатсин.

16. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1988 йил 15 сентябрдаги қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

17. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 3 февраль.

ЯНГИЛИКЛАР * ФАКТЛАР * ВОҚЕАЛАР

ЎЗБЕКИСТОН: ИСТИҚЛОЛ ОДИМЛАРИ

"Халқ сўзи" ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

МЕРСЕДЕСЧИЛАР БАЙРАМИ

Хоразм автомобиль ишлаб чиқариш бирлашмасида илк «Мерседес-бенц» юк машинаси йиғилган куннинг бир йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Германиянинг дунёга машҳур «Мерседес-бенц» фирмаси билан ҳамкорликда барпо этилган корхонада ўтган вақт ичида 340 юк машинаси йиғилди. Ишлаб чиқариш технологиясини пухта ўзлаштирган маҳаллий кадрлар ҳозир кунига учтадан машина йиғишга муваффақ бўлмоқда. Айни пайтда юк машинаси тиркамасини ҳам шу ернинг ўзида йиғиш тадориги кўрилаётир. Бир қанча қўшимча цехларда зарур қишлоқ хўжалик ускуналари ишлаб чиқарилмоқда.

«НАВРЎЗ» ИШБИЛАРМОНЛАРИ

Шеробод туманидаги қоракўлчиликка ихтисослашган «Наврўз» ширкатлар уюшмасида тайёр маҳсулот ишлаб чиқара бошланди. Энди хомашёни сувтекин сотишга чек қўйилди.

Қир-адирларда жойлашган мазкур ширкатлар уюшмасининг 15 минг қоракўл қўйи бор. Хўжаликларга иқтисодий эркинлик берилиб, маҳсулотларга давлат буюртмаси бекор қилингани айни муддао бўлди. Ўтган йили бу ерда терини қайта ишлаш цехи қурилди. Бошқа минтақалардан бўёқ келтирилди. Ҳозир уюшмада пўстин, қўлқоп, махси тикиляпти.

«Наврўз» ишбилармонлари кигиз тайёрлашни ҳам йўлга қўйди.

ЯНГИ МУЛКДОРЛАР

Қарши шаҳрида навбатдаги кимошди савдоси бўлиб ўтди.

Бу гал савдога ер майдонлари, автомашиналар ва нoввойхона қўйилди.

Дастлабки баҳоси бир миллиондан ортиқроқ бўлган олти иншоот 3,5 миллион 700 сўмга сотилди.

ФАХРИЙЛАР ЭЪЗОЗДА

Республикамизда аҳолини ижтимоий муҳофазалашга алоҳида эътибор берилаётгани қувонарлидир. Мазкур ишга турли корхоналар, жамғармалар бош қўшмоқда.

Навоийдаги «Жанубсаноатмонтаж» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 87-қурилиш монтаж раҳбарияти ана шундай савобли ишга қўл урди. Жамоада меҳнат қилиб айни кунларда кексалик гаштини сураётган уруш ва меҳнат фахрийларининг бир гуруҳига 300 сўмдан пул мукофоти берилди. Шунингдек, эҳтиёжманд оилаларга ҳам ўз вақтида моддий ва маънавий ёрдам кўрсатилмоқда.

ЖИНСИДАН ТОРТИБ КЎРПА ЖИЛДЛАРИГАЧА

Қорақалпоғистоннинг «Элликқалъа» туманида «Элтекс» номли йирик тўқимачилик мажмуи қурилиши якунланди. Мазкур корхона Италиядан келтирилган ускуналар билан жиҳозланган бўлиб, ойига 6 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Унда икки минг киши ишлаши режалаштириляпти. Корхона тўлиқ ишга тушгач, пахтадан жинси, куртка, кўрпа жилдлари, катта ва кичик ёшдагилар учун турли хил кийим-кечаклар таёрлаш мўлжалланяпти.

СУРАТДА: ип калавалаш цехи.

ПИЛЛА ҚАЙТА ИШЛАНАДИ

Жиззах шаҳрида «Кумуш тола» Ўзбекистон-Тожикистон қўшма корхонасига асос солинди. Корхонага японияда ишлаб чиқарилган замонавий дастгоҳлар ўрнатилди.

«Суғдиёна» ишлаб чиқариш савдо фирмаси, Жиззахдаги 1-қурилиш жиҳозлари комбинати ва Тожикистоннинг Хўжанд шаҳридаги пилла йигирув корхонаси ҳомийлигида иш бошлаган мазкур корхона келгусида вилоятда ишлаб чиқарилган пилла хомашёсини тайёр маҳсулотга айлантиради.

ЯНГИЛИКЛАР * ФАКТЛАР * ВОҚЕАЛАР

• *Ижтимоий ҳаёт*

БИРЛИКДА ҲИКМАТ КЎП

Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг яқинда бўлиб ўтган навбатдаги пленумида ушбу гап кўп бор тилга олинди

Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси қисқа вақт ичида халқимиз орасида катта обрў-эътибор қозонди. Унинг фаолияти самараларини ҳатто энг чекка қишлоқ ва овулларда ҳам сезиш қийин эмас. Қолаверса, маҳалла-кўйчилик анъаналари турмуш тарзимизга кечагина кириб келгани йўқ: у асрлар давомида миллий қадрият сифатида шаклланиб, ривожланиб келмоқда.

Мана шу омил ҳам жамғарма фаолиятининг одамлар ҳаёти билан уйғунлашиб кетишига катта туртки бўлди. Унинг яна бир муҳим жиҳати шундаки, «Маҳалла» хайрия жамғармасининг истиқлолнинг илк меваларига менгзаш мумкин. Хуллас, мазкур жамғарма халқимизнинг ижтимоий ёрдамга муҳтож табақасига кўмак қўлини чўзиб, унутилган миллий удум ва анъаналаримизни қайта тиклаш каби кўплаб хайрли юмушларни амалга оширишга бош-қош бўлиб келмоқда.

Яқинда пойтахтимизнинг «Кўкча» даҳасида жойлашган Исломобод маданий маркази биносида ушбу жамғарма бошқарувининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди.

— 1994 йил мустақил Ўзбекистон тарихида оламшумул воқеаларга бойлиги билан мустаҳкам ўрин олишига шак-шубҳа йўқ. Бозор иқтисодиётига ўтиш, ҳуқуқий, демократик давлат барпо этиш сари дадил қадамлар қўйилди,— деди жамғарма раиси Шукур Темуров.— Маънавий меросимиз ҳамда миллий қадриятларимизни тиклаш борасида салмоқли ютуқлар қўлга киритилди. Республикамиз ўзининг тинчликсевар сиёсати билан халқаро майдонда обрў-эътибор топди. Шуниси қувонарлики, мамлакат Олий Мажлиси ҳамда халқ депутатлари маҳаллий кенгашларига бўлиб ўтган сайловлар юртимизда демократик тамойиллар тобора кучаяётганлиги ҳамда фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқарув органлари билан аҳолининг барча табақалари ўртасидаги алоқалар мустаҳкамланаётганлигини тўла намойиш этди. Унинг самараси ўлароқ, маҳалла оқсоқоллари, жамғармамиз бошқаруви аъзолари ва унинг бўлим-бўлинмаларида хизмат қилаётган бир қатор кишилар мамлакат Олий Мажлиси ва маҳаллий кенгашларга депутат этиб сайланди.

Жамғармамиз ўтган 1994 йилда муайян ишларни амалга оширди. Аввало, «Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонунга мувофиқ мамлакатимиздаги 10771 маҳалла, қишлоқ, посёлка, овул фуқаролар йиғинлари ва шаҳарлардаги 2136 маҳаллада 1993 йилнинг 1 декабригача оқсоқоллар ҳамда уларнинг маслаҳатчилари сайлови ўтказилди. Эндиликда улар ўз ҳудудларида, хўжалик, ижтимоий, маданий, маърифий ва бошқа масалаларни мустақил равишда хал қилиш, давлат бошқарувида фаол иштирок этиш ваколатига эга бўлдилар.

Бундай ваколатлардан самарали фойдаланишнинг ўзи бўлмайди, деб сўзини давом эттирди жамғарма раиси Шукур Темуров. Бунинг учун оқсоқолларимиз ижтимоий, иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан ғоят етук бўлишлари керак. Ана шуларни ҳисобга олган ҳолда, жамғармамиз бошқаруви Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши билан ҳамкорликда ўтган йил февраль ва апрель ойларида янгидан сайланган оқсоқолларнинг ўқув-семинарини ўтказди. Бундай машғулотлар вилоятларда ҳам ташкил этилди. Етарли билим ва малакага эга бўлган оқсоқолларимиз маҳаллалар фаолиятини ривожлантиришга астойдил киришдилар. Натижада ўтган йили маҳаллалар сон ва сифат жиҳатидан анча ўсди, иқтисодий жиҳатдан қаддиларини ростлаб олди.

Раис нутқи давомида жамғарма фаолиятининг кўпгина қирралари хусусида батафсил тўхталиб ўтди. Дарҳақиқат, ўтган йили маҳаллалар сони 700 тага кўпайди. Ҳозир мамлакатимизда 12 минг 400 га яқин маҳаллалар фаолият кўрсатаяпти. Унинг 200 дан зиёдроғи кўп қаватли уйлардан иборат бўлган мавзеларда ташкил этилди. Барча маҳаллалар ободонлашиб, ўз гузарларига эга бўлаяпти. Шу кунгача 7400 дан зиёд маҳаллаларда гузарлар барпо қилинди. Пойтахтимизнинг ўзида яна 70 га яқин, республика бўйича эса 400 атрофида янги гузарлар қуришга киришилди.

Шуни мамнуният билан таъкидлаш лозимки, Тошкент шаҳри ҳокимлиги томонидан 1990-1994 йиллар учун ишлаб чиқилган «Маҳалла» дастури муваффақиятли якунланди. Айни пайтда 2000 йилгача мўлжалланган янги дастур ишлаб чиқилмоқда. Унда пойтахтимизнинг эски шаҳар қисмини XXI аср талаблари даражасида қайта қуриш режалаштирилган.

Жамғарма ва унинг ҳудудий бўлим ҳамда бўлинмалари асосий эътиборни маҳаллалар орқали жойларда ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий вазият барқарорлигини таъминлаш, айниқса, оилалар жипслиги, ёшлар ўртасидаги тарбиявий ишларни кучайтириш, ижтимоий муҳофазага муҳтож оилалар ҳамда шахсларга моддий ёрдам кўрсатишни ташкил этишга қаратиб келмоқда. Шу мақсадда ўтган йили биргина жамғарма бошқарувининг ўзи 200 га яқин шахс ва оилаларга 41 минг 189 сўмлик миқдорда моддий ёрдам кўрсатди. Республика бўйича эса 260 мингга яқин оила ва шахсларга ана шундай моддий кўмак берилди. Юртбошимизнинг 1994 йил 23 августдаги «Кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоялашни кучайтиришга оид тадбирлар тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ, жамғарма раёсатининг қарори билан 100 минг сўм маблағ ажратилди. Мазкур тадбирларни амалга оширишда жойлардаги оқсоқоллар қатъиятлилик билан иш олиб бордилар...

Пленумда жамғарманинг вилоят бошқаруви раислари, маҳалла оқсоқоллари ва фаоллари, шунингдек, республикамиздаги бир қатор идора ва ташкилот раҳбарлари қатнашиб, ўз фикр-мулоҳазалари, таклиф ва истаклари билан ўртоқлашдилар. Биз анжуман иштирокчиларининг «Маҳалла» хайрия жамғармаси фаолияти ва унда олиб борилаётган ишлар ҳақидаги фикрлари билан қизиқдик.

Т. МУСТАФОҚУЛОВ, «Маҳалла» хайрия жамғармаси Сурхондарё вилоят бўлими бошқаруви раиси:

— Маҳаллалар фаолияти доирасини кенгайтириш, аввало, уларга яратилган шарт-шароит, оқсоқолларнинг ҳаётий тажрибаси ва салоҳиятига боғлиқ. Сурхондарёда бу борада аниқ ишлар амалга оширилмоқда. Жамғарманинг вилоят бўлими ва унинг бўлинмалари барча жиҳоз ва анжомлар билан тўлиқ таъминланган.

Йил давомида хайрия тадбирлари учун жамғарманинг вилоят бўлими 21330 сўм, бўлинмаларимиз эса 134200 сўм маблағ сарф қилди. Вилоятимизда маҳалла гузарларини бунёд этишга ҳам катта эътибор қаратилмоқда. Ҳозирги кунда Жарқўрғон, Музработ, Ангор, Бойсун, Олтинсой туманлари ва Термиз шаҳрида биттадан ана шундай гузар қурилмоқда. Улар сонини янада кўпайтириш ниятимиз бор.

Абдулла МЕЛИЕВ, «Маҳалла» хайрия жамғармаси Самарқанд вилоят бошқаруви раиси:

— Вилоятимизда 1119 та маҳалла ташкил этилган. Улар ҳузурида очилган 273 та кичик корхоналарда 3000 нафарга яқин уй бекалари, ёшлар меҳнат қилишаяпти. Кичик корхоналаримизда каштачилик, қандолатпазлик, мебелсозлик ширкати, нонвойчилик, кулолчилик, ёғоч ўймакорлиги, темирчилик каби кўплаб майда ҳунармандчилик маҳсулотлари тайёрланмоқда. Бундан ташқари, кўпгина маҳаллаларда жувозлар, тегирмонлар аҳоли хизматида. Уларда ишлаб чиқарилган буюмлар энг аввало ўша маҳаллалар аҳлига арзон нархларда сотилади.

Биз бу ерда Каттақўрғон шаҳрига қарашли маҳаллаларда фаолият кўрсатаётган 15 та кичик корхона маҳсулотларининг кўргазмасини ташкил этдик. Агар уларга талабгорлар бўлса, шу ернинг ўзида шартнома тузишга тайёрмиз. Ушбу кўргазма одамларда катта қизиқиш уйғотди. Водийлик ҳамда жиззахликларга жувозда тайёрланган зиғир ёғи жуда ҳам маъқул тушди.

Бугунги пленумда республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси ўзининг бир йиллик фаолиятига якун ясаб, 1995 йил учун иш режаларини белгилаб олди. Бу эса бизнинг бундан кейинги фаолиятимизда катта аҳамият касб этади. Айни пайтда вилоятимиздаги барча маҳалла оқсоқоллари ҳамда уларнинг котибларини аттестациядан ўтказаяпмиз. Талабга жавоб бермайдиган, эл орасида обрў-эътиборини йўқотган оқсоқолларнинг ўрнига тажрибали, ҳурмат-иззати жойида бўлган кишиларни сайлаймиз.

Убайдулла УВАТОВ, Республика Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар қўмитаси раисининг биринчи муовини:

— Ҳадемай Ҳаж мавсуми бошланади. Ҳаж исломда фарз қилинган. Лекин унинг ҳам ўзига хос қонун-қоидалари бор. Унга ҳамма ҳам эмас, балки исломнинг тўрт арконини яхши билган, қолаверса, саломатлиги жойида, оиласи тинч, барча томондан хотиржам бўлган кишиларгина лойиқдир. Бизга халқ орасида шу масалада тушунтириш ишларини олиб боришда оқсоқоллар кўмаги жуда ҳам зарур.

Яна бир гап. Тўғрисини айтиш керак, бизнинг халқимиз маросимларга ниҳоятда ўч. Исрофгарчилик ҳаддан зиёда. Ваҳоланки, дунёнинг бошқа бирор жойида бунақа ортиқча дабдабалар йўқ. Эндиликда шу хусусда ҳам жиддий ўйлаб кўришимиз керак. Қолаверса, пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом ҳам ўзларининг ҳадиси шарифларида: «Кишининг бахти тўй харажатларининг озлигидадир», деган эканлар. Бундай ортиқча дабдаба ва ҳашамларга барҳам беришда бизнинг уломаларимиз билан оқсоқоллар биргаликда ҳаракат қилишса, хайрли натижаларга эришишимиз, шубҳасиз.

Дилбар ҒУЛОМОВА, Республика хотин-қизлар қўмитасининг раиси:

— Маълумки, ҳозир мамлакатимизда соғлом авлодни тарбиялаб, вояга етказишга катта эътибор берилаётганлиги ҳеч кимга сир эмас. Жаҳон тажрибасида биринчи бор «Соғлом авлод учун» олий нишонининг таъсис этилганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир. Ўзбекчиликда қариндош ўртасидаги қуда-андачилик удуми бор. Лекин афсуски, у кўп ҳолларда ёмон оқибатларга олиб келмоқда. Ана шу туфайли баъзи ёш оилалар арзимас сабаблар билан ажрашиб кетаяпти. Яқин қариндошларнинг ўзаро қиз олиб, қиз бериши, ҳатто оила ва никоҳ тўғрисидаги қонунда ҳам тақиқланган бўлса-да, аммо кўп ҳолларда унга амал қилишмаяпти. Зеро, бу ҳолни кўра-била туриб, кўз юмиш жиноят билан баробар. Бундай аянчли ҳодисаларга барҳам беришда оқсоқолларимиз кўп ишларни қилишлари мумкин. Биз улардан ёрдам кутамиз...

Пленум кун тартибига республикамизда фаолият кўрсатаётган «ЭКОСАН» халқаро жамғармаси қошида маҳаллалар уюшмасини тузиш масаласи ҳам киритилган эди. Айтиш лозимки, бу билан ниҳоятда хайрли ишга қўл урилди. Чунки республика Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида ташкил этилган мазкур жамғарма нисбатан қисқа вақт ичида мамлакатимиз атроф-муҳитини мусаффолаштириш, одамлар саломатлигини яхшилаш борасида хайрли ишларни амалга оширди. Унинг фаолият кўлами нафақат мамлакатимизда, балки халқаро майдонда ҳам тобора кенгайиб бораётир. Бирликда гап кўп. Мадомики, шундай экан, ана шу нуфузли ташкилот билан қўлни-қўлга бериб ҳаракат қилинса, натижалар бундан ҳам юқори бўлиши, табиий.

— Экология ҳозир энг долзарб муаммолардан биридир,— деди «ЭКОСАН» халқаро жамғармаси президенти Юсуф Шодиметов.— Собиқ иттифоқ даврида Марказий Осиё, хусусан, Ўзбекистонда оналар ва болалар касалликлари кўпайиб, инсон саломатлиги анча пасайиб кетган эди. Марказий Осиё халқлари ҳатто катта генетик ўзгариш арафасига келиб қолганди.

Биз фақатгина ногиронларга ёрдам бериш билан ўзимизни овутмай, балки бундай ҳолнинг олдини олиш учун курашмоғимиз зарур. Бунинг учун табиат, атроф-муҳит экологиясини яхшилашимиз керак. Жамғармамиз қошида маҳаллалар уюшмаси ташкил этилганлиги ва уни мамнуният билан қўллаб-қувватлаганликлари учун оқсоқолларга ўз миннатдорчилигимни билдираман. Биргаликда қиладиган ишларимиз ҳали жуда кўп. Муаммоларни бартараф этишда бир ёқадан бош чиқариб, бақамти ҳаракат қиламиз, деган умиддаман.

Пленум жонли мулоқот тарзида ўтди. Минбарга кўтарилган ҳар бир оқсоқол маҳаллалар фаолиятини янада такомиллаштиришда асқотадиган таклиф ва мулоҳазаларни ўртага ташлади. Уларнинг гапларини тинглаб, маҳалла оқсоқолларининг эл-юрт фаровонлиги йўлида белни маҳкам боғлаганликларига амин бўласиз. Кўпни кўрган, бой ҳаётий тажрибага эга бўлган нуроний отахонларимизнинг элим деб, юртим деб ёниб яшаётганликларидан кўнглимиз тоғдек юксалади.

Ғафур ШЕРМУҲАММАД,
«Халқ сўзи» мухбири.

Сайёрамиз садоси

БМТ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА ҚОЧОҚЛАР МУАММОСИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти жаҳон ҳамжамиятини Чеченистондаги қочқинларга ёрдам фаолиятини маблағ билан таъминлаш учун 24 миллион доллар йиғишга даъват этди.

БМТ бош котибининг расмий вакили Жо Силлс ўтган чоршанба куни шу ҳақда маълум қилди. БМТ қочқинлар ишлари бўйича олий комиссари ва БМТ ижтимоий масалалар бўйича департаменти қўшма миссиясининг хабарига қараганда, Чеченистондаги ҳарбий ҳаракатлар натижасида 400 мингдан зиёд аҳоли ўз хонадонларини ташлаб чиққан. Уларнинг аксарияти Чеченистон ҳудудига яқин жойда, қарийб 160 минг нафари эса қўшни республикаларда паноҳ топиб турибди.

ИШ ТАШЛАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Қирғизистоннинг шимолидаги Нарин шаҳри ўқитувчиларининг иш ташлаши давом этмоқда.

Шаҳардаги 10 та мактаб ўқитувчилари ўтган йил октябрь ойидан буён ололмаган маошларини тўлашни талаб этмоқда. Шаҳар ҳокимлиги ва республика Маориф вазирлиги маблағ йўқлиги сабабли ўқитувчиларнинг бу талабини қондира олмаётир.

РИВОЖЛАНИШ УЧУН ИҚТИСОДИЙ ҲУДУД

Грузия давлат раҳбарининг иқтисодий масалалар бўйича маслаҳатчиси Зураб Коридзе Арманистон ва Грузия яқин 10 йил ичида МДҲ иқтисодий ҳудудида ривожланиши кераклигини айтди.

У шунингдек, Арманистон ҳукумати ва республика ишбилармон доиралари вакиллари билан учрашувлар чоғида савдо-иқтисодий масалалар муҳокама қилинганини таъкидлади.

БИТИМ МУДДАТИ УЗАЙТИРИЛДИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Теҳрондаги ахборот маркази Тожикистон ҳукумати билан мухолифатдаги ҳарбий гуруҳлар ўртасида вақтинча яраш тўғрисидаги битимнинг амал қилиш муддати узайтирилганини хабар қилди.

Синхуа ахборот маҳкамасининг хабарига қараганда, Ислом тикланиш партияси раисининг биринчи ўринбосари Тўражонзода БМТ Бош котиби Бутрос Ғолийга мактуб ёзиб, мухолифат битимнинг амал қилиш муддатини 6 мартгача узайтиришини маълум қилган. Мактубда шунингдек, бу муддат муҳим сиёсий масалаларни ҳал қилишда ўзаро мулоқотни давом эттириш имкониятини бериши таъкидланган.

МУТТАҲАМНИНГ ПАРВОЗИ

...Чумчуқдай беозор бир бола бўларди. Шу бола бир куни қанот чиқариб самоларга парвоз айлади. Ўз парвозига маҳлиё бўлиб, пастда қолиб кетган заминни буткул унутиб, тобора ҳаволаниб бораверди. Парвоз чоғи «осмон устунчалари»га суяниб, янги куч-қувват олиб илгарилайверди.

Пуфлаб шиширилган пуфакнинг парвози қанчалик баланд бўлса, инқирози ҳам шунчалик тез бўлар экан. Бугун у дами чиққан пуфакдай шалвираб ўтирибди. Аммо от устида юрган айрим амалдорлар уни кўрганда қучоқ очиб, ялаб-юлқашдан ҳамон ўзини тиёлмаяпти.

Албатта, кўришиш ҳеч қачон, ҳеч кимга ман қилинмаган. Очиқ чеҳра билан қўл олишиш, қучоқ очиб меҳр-муҳаббат, ҳурмат-эҳтиром изҳор этиш шарқона оқибат, дўстлик муносабатларининг гултожи сифатида инсон умрининг безаги саналади ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Лекин бизнинг қаҳрамонимиз бу яхши инсоний одатдан ҳам ўз парвози учун пиллапоя ўрнида устамонлик билан фойдаланди. Маълум нуқтага чиқиб олгач эса, ўз ғаразли мақсадлари йўлида ҳеч тортинмай ўзгаларнинг ҳаётига аралаша бошлади.

Фикримиз аён бўлиши учун шаҳар марказидаги ошхоналардан бирида ўтган дабдабали тўй манзарасини тасвирлашга уриниб кўрайлик.

Ҳамма жойда бўлгани каби бу ерда ҳам мезбонлар ва уларнинг хешу ақроболари сафланиб меҳмонларга «хуш келибсиз» қилиб туришади. Маърака эгасининг мансаб — мавқеига қараб улар орасида, албатта, энг кўринарли жойда бизнинг Исматжонни учратасиз.

Маросимнинг бошидан охиригача эмас, маълум номерли машиналар келиб кетгунча у тўпланганларнинг диққат марказида бўлишга ҳаракат қилади. Масалан, фалон амалдорнинг оққушдек тулпори тўйхона рўпарасига келиб тўхтади, дейлик. Биринчи бўлиб Исматжон югуриб бориб эшик очади. Қучоқлашиб ўпишиб (эркакларнинг ўпишиб кўришиши ўзи ғалати) кўришишлар ва «Фалончи ака» билан аъасасаю дабдаба ила ҳамманинг кўз олдида тўйхона тўригача етаклашиб боришлар ғоят ҳаяжонли кечади. Шу орада у, кўриб қўй, дегандек кимгадир совуқ нигоҳини қадаб олишга ҳам улгуради ва яна лабига ширин табассум қўндириб «акахони»нинг пинжига суқилади. Шунинг ўзиёқ барча мулозимлар ва ушбу маросимда иштирок этаётган бошқа майда-чуйда амалдорлар учун (Исмат Хушев кўзлагани бўйича) ўзига хос сабоқ бўлишига кифоя қилади.

Иш шу даражага бориб етдики, шаҳарнинг турли жойларида ўтадиган тўю азаларда Исмат Хушев кутиб оладиган амалдорлар рўйхати бундай маъракаларнинг «кунда-шунда» иштирокчилари учун ёд бўлиб қолди.

Исмат Хушев аралашган ёки нима учундир унга келиб тушган ва у аралашиш лозим деб топган навбатдаги аризагўйнинг илтимоси мазмунига қараб бу рўйхатда бот-бот ўзгариш бўлиб турар эди. Агар билсангиз, кўп муҳим юмушлар кабинетларда эмас, балки мана шундай маъракаларда битади, деган гапни ҳам Исматжон чиқарган.

Ўзингиз ўйлаб кўринг: оддий одамлар яқинига ҳам боришга журъат этолмайдиган катта раҳбар билан тармоқ журналининг бош муҳаррири ўртасидаги кўпчиликка кўз-кўз этилган бундай намойишкорона апоқ-чапоқлик бирон-бир мақсадга хизмат қилиши мумкинми?

Ҳа, одамига тушса ўтмас пичоқ ҳам бошни кесади. Одамига тушмаса, ўткир қилич ҳам ҳассаликка ярамайди. Исмат Хушев бундай хулосага келгунча ва «Исмат Хушев» бўлгунча ҳар хил тўполонлар, катта-кичик шов-шувлар кўпигида ўн беш — йигирма йилга яқин жавлон урди.

Етмишинчи йилларнинг ўрталарида студентлар шаҳарчасидаги ёшлик кечаларида машҳур шоирнинг ҳали сиёҳи қуримаган шеърларини ёддан айтиб юрувчи журналистика факультети кечки бўлимининг маҳмадана талабасини кўплар яхши эсласа керак. Кейин у ўқишини кундузги бўлимга кўчирди ва ундан Москвага парвоз қилди. Собиқ марказ матбуотининг изоҳларига қараганда, Ўзбекистонга демократия муждасини олиб қайтган ҳам ўша силлиқ йигитча — Исмат Хушев бўлади. Кўплар «демократия» сўзининг мағзини чақишга уриниб юрганида, Исматжон ўзи ишлаган Қашқадарё вилоят комсомол қўмитасида, «Саодат» журналида ҳамда «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» ҳафтаномасида кетма-кет жанжалли шов-шувлар кўтариб, «амалиётчи демократ» сифатида ном қозонди.

Орада нима бўлган, не сир-синоат кечган, «акахон»ларнинг кўнглига қандай қилиб йўл топилган — буниси бизга қоронғи, аммо шуниси аниқки, эътиборга тушиш илинжида кечагина «Исмат Хушевга озодлик!» шиорини студент укаларига кўтартириб, митингларда ўзини-ўзи излаб юрган омадсиз журналист бир юмалаб, «Иқтисод ва ҳисобот» журналининг бош муҳаррири бўлиб қолди.

Қаҳрамонимизнинг амалдор ўтмишдошлари «Мансабдорнинг исмини билсанг қирқ фоиз ишим битди деявер» ақидасига амал қилишар эди. Исмат Хушев янги хизмат машинасига ўтираётиб, ўз салафларининг оҳори тўкилган бу ақидасини эски бўйинбоғ каби қайсидир бурчакка итқитиб юборди. Унинг назарида «Иқтисод ва ҳисобот» журналининг бош муҳаррири иқтисод ва ҳисоботга оид гаплардан ташқари яна кўпгина муҳим нарсаларни билиши керак эди. Шунинг учун у қўл олишиб юрадиган акахонларининг энг нозик сирларини билиб олишга жон-жаҳди билан интилар, уларнинг хуфия майлларини авж олдирар, бунинг учун неки зарур бўлса, барини муҳайё қилишга тиришар эди.

Бой берилган сиринг — қўлингдан тушиб кетган қуролинг. Исмат Хушев акахонлари қўлдан тушириб юборган «нозик» бу қуролларни ҳар эҳтимолга қарши ўз аслаҳахонасида тўплаб борди. Мавриди билан буни уларнинг ўзларига эслатиб турди. Шу боис унинг асло қуюшқонда турмайдиган қилиқларини кўриб кўрмаганга, билиб билмаганга олишди.

«Иқтисод ва ҳисобот» журналининг муҳарририга улкан ваколат бериб қўйилганини воқиф одамлар билишар эди. Истаса, у журнал зарварақларини ота-онасию амма-холаларининг суратлари билан безайди. Ҳушига келиб қолса, ҳеч истеҳола қилиб ўтирмай ўзи бош муҳаррирлик қилган журналнинг бир сонида ўзининг тўққизтагача суратини чоп эттиради. (Бу суратлар биз юқорида тилга олган ўша тўйхона манзараларининг сессия залига кўчирилган кўринишларини эслатади). Бош муҳаррир сурати албатта «керакли одамлар» даврасида акс эттирилар эди.

Баъзилар буни гўлликка, профессионал малака етишмаслигига йўйишар, баъзилар эса эркатой ўғилнинг шўхлигидан завқлангандай шунчаки кулиб қўяқолишарди. Аслида эса «гўллик» билан ёки «билмасдан» қилинган бундай хатти-ҳаракатлар замирида қаҳрамонимизнинг муайян моддий-маънавий манфаатлари ётган бўлар эди.

Кўза кунда эмас, кунида синади, деганларидек, ниҳоят И. Хушевнинг ҳам кўзаси синди. Лекин, афсуски, бунгача кўп сувлар ҳам оқиб кетди-да...

Бу воқеа 1993 йилнинг ёз ойида рўй берди.

Маълумки, ўша вақтда республика Вазирлар Маҳкамасининг фармойиши билан аҳолига бир қанча зарур озиқ-овқат маҳсулотлари, шу жумладан, унни ҳам меъёр асосида сотиш жорий этилган ва бу тартибни назоратга олиш ҳуқуқ-тартибот органлари зиммасига юкланган эди. Китоб туман милицияси ходимлари 1993 йил 9 август куни Шаҳрисабз ун маҳсулотлари комбинати ходимларидан бир нечтасини жиноят устида қўлга туширади. Улар 5 тонна олий нав унни омбордан ҳужжатсиз олиб чиқиб, қишлоқларда юқори нархда пуллаётган эдилар.

Жиноят содир этилгандан кейин жазо ҳам муқаррар бўлиши керак. «Унчи»лар иши бўйича тафтиш хулосалари тайёр, фактлар аллақачон тўла тасдиқланган бўлса ҳам иш негадир аччиқ ичакдек чўзилар, кўзга кўринмас қўл, ғойиб қудрат вақтни ҳам тўхтатиб қўйгандек эди. Ушбу ишга дахлдор барча ҳужжатлар қирқ кун туман ИИБ бошлиғи Баҳром Амирқулов сейфида қолиб кетди. Прокуратурага хабар қилинмади. Туман прокурори Ф. Шаймонов танишиб чиқиш учун ҳужжатларни сўраганда, Амирқуловдан: «қўйинг, бу сиз аралашадиган иш эмас», деган димоғдор жавоб бўлди. Ҳаромхўрлар ишини «ёпди-ёпди» қилишга уриниш борлиги сезилиб қолгач, прокурор жиноий иш қўзғаб, уларни қамоққа олди.

Хўш, бу воқеанинг И. Хушевга қандай алоқаси бор, дерсиз? Гап шундаки, ўғрилар «Иқтисод ва ҳисобот» журнали собиқ бош муҳаррирининг уруғ-аймоқлари эди. Ишнинг нега пайсалга солингани, «кўринмас қўл» кимга тегишли эканлигини энди англагандирсиз. Китоб тумани ИИБ идорасига танда қўйиб олган И. Хушев энди прокуратурага қатнаб, прокурорни аврай бошлади. Мурод ҳосил бўлмагач пўписага ўтди: «Устингдан ёзиб, шармандангни чиқараман, ана ундан кейин ўзингни оқлаб кўр... Китоб билан Тошкент оралиғида қатнайвериб, бор йўғингдан айриласан!» Пўписалар кейинчалик Тошкентда, Ф. Шаймонов ҳам қатнашган бир маракада масъул кишилар гувоҳлигида яна икки марта такрорланди. Ун ўғирланиши, И. Хушев прокурор ишига аралашаётгани ўз вақтида вилоятнинг собиқ бош прокурори Э. Абзаловга хабар қилинган эди. Лекин, афсуски, ҳеч ким бу эркатойнинг мушугини пишт демади. Воқеа эса худди саргузашт фильмлардагидек ривожланаверди:

5 тонна унни талон-тарож қилган Шаҳрисабз ун комбинатининг омбор мудири И. Қодиров, унинг шериклари — дўкон мудири Қ. Азизов, тракторчи А. Султонов, юк ташувчи А. Расулов, таъминотчи Р. Турдиевлар дастлабки терговдаёқ айбига иқрор бўлсалар-да, кейинчалик туман суди томонидан енгил жазолар билан қамоқдан бўшатиладилар. Ўша кунлари дўкондан меъёрдаги 7 килограмм ўрнига 4-4,5 килограммдан ун олган туман аҳолиси бундай «сиёсат»дан ҳайрону лол эди. Икки ўртада Китоб туман прокурори Ф. Шаймонов жабр кўрди. У «вазифасига масъулиятсизлик билан ёндошгани учун» ишдан четлаштирилди. Исмат Хушев башорат қилганидек Китобу Тошкент оралиғида сарсон-саргардон бўлиб қолди.

Қанчалар чаққон бўлмасин чумчуқ чумчуқ-да, ҳеч қачон бургут бўлолмайди. Буюк парвозлар гаштидан бехабар, доим шохдан-шохга ликиллаб юраверади. Жуда нари борса, икки дарахт орасини мўлжаллаб учиб қўяди. Исмат Хушевга ҳам чумчуқфеъллик қаттиқ панд берди. У ўзи қўниб юрган дарахтлардан бирининг мўрт бўлиб қолганини сезмай, кунлардан бир кун одил суд курсисига «қулаб тушди».

Юқори давлат идораларининг аралашуви билан Ф. Шаймоновнинг аризаси юзасидан махсус текширув ўтказилди ва ундаги фактлар исботини топди. Китоб туман судининг ун ўғриларига нисбатан ғайриқонуний ҳукми бекор қилинди. Эл ризқини туя қилганлар иши қайта кўриб чиқилиб, ўғрилар суд залида қамоққа олинди.

Исмат Хушев Китоб туман прокурори Ф. Шаймоновнинг иш фаолиятига қонунга хилоф равишда аралашиб, ундан жиноят ишини ҳаракатдан ётқизишни ва айбланувчи И. Қодиров бошчилигидаги ҳаромтомоқлар гуруҳини қамоқдан озод қилишни талаб этганликда айбдор топилиб, унга нисбатан жиноий иш қўзғатилди. Судлов ҳайъатининг ҳукми билан И. Хушевни 3 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Аммо, эгилган бошни қилич кесмас, дейдилар. И. Хушев суд жараёнида барча жиноий ҳаракатларини бўйнига олди. Қилмишларидан пушаймонлик билдирди. Жазо тайинлашда суд ҳайъати судланувчининг илгари судланмаганлигини, қарамоғида вояга етмаган учта фарзанди борлигини назарда тутиб, унинг тавба-тазаррусини инобатга олди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг уч йиллиги муносабати билан авф этиш тўғрисида»ги фармонига кўра И. Хушев жазони ўташдан озод этилди.

Ўрни келиб қолгани учун «авф этиш», яъни «амнистия» сўзининг луғавий маъносини қисқача изоҳлаб ўтамиз. **«Авф этиш» — «амнистия» грекча сўз бўлиб, жиноят қилган шахснинг тўла ё қисман жазосини ўташдан озод қилинишини билдиради.** Ёки суд ҳукмини юмшоқроқ шаклдаги жазо билан алмаштиришни назарда тутади. **Уни «оқланиш» сўзи билан алмаштириб юбормаслик керак.** Буни бежизга таъкидламаяпмиз. Кеча тавбасига таяниб, қамоқ жазосидан зўрға қутулиб қолган Исмат Хушев бугун унинг қилмишидан бехабар давраларда яна «юқори»дан келмоқда. Атай **«авф этиш»**ни **«оқланиш»** билан алмаштириб, ўзини қўй оғзидан чўп олмаган бегуноҳу беозор қилиб кўрсатмоқда. Турли катта-кичик идораларнинг раҳбарларига қўнғироқ қилиб, «англашилмовчилик бўлганини, яқинда яна мансабига тикланишини» айтиб лоф урмоқда. Россияда чиқадиган, юртимизга нисбатан тирноқ остидан кир излаш асосий машғулоти бўлган айрим матбуот нашрларига ўзини беайб таъқиб этилаётган журналист сифатида тақдим қилмоқда.

Бу хатти-ҳаракатларидан Исмат Хушев ҳали ҳам ўзини яхши таниб олмагандек туюлди ва шунинг учун биз унга бор-йўғи кўзгу тутдик, холос. Мақсадимиз холис — халқ кимнинг кимлигини билиб қўйсин.

Кўзгудан эса ўпкалаб бўлмайди.

Эсон ЖОВЛИЕВ.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 6

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.20 «Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Санъат усталари». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Маҳмуд Юнусов.
21.35 «Ижод завқи ва машаққати». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Саид Аҳмад билан суҳбат.
22.30 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадур Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-қисм (Миср Араб Республикаси).
23.15 — 23.40 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 «Деҳқон ҳиммати».
19.30 «Экология ва ҳаёт».
20.00 «Само остидаги юлдузлар».
20.40—23.20 «Ҳаётга қайтиш». Бадиий фильм. 1-2-сериялар.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
19.55 «Ёшлик» студияси. «Гул ва ...»

*

«ОМАД» таништиради:

20.25 «Совға».
20.55 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
21.15 Эълонлар.
21.25 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
21.45 Видео — «О».
23.25 Эълонлар.
23.35 «Курьер».
23.55 «... яна об-ҳаво ҳақида».
00.10 — 00.20 «Постфактум».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 «Лабиринт». «Ҳамкорлик калити».
18.30 «50 йил муқаддам ушбу кунларда».
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.30 «Шаддод Роза». Телесериал (Мексика).
19.55 «Агар...» Кўрсатувни В. Познер олиб боради.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Спорт уик-энди».
21.55 «Эксклюзив». «Қизил олтин».
22.35 — 23.50 Фигурали учиш. Европа чемпионати. Кўргазмали чиқишлар. Германиядан кўрсатилади.

СЕШАНБА, 7

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Дарёлар оқиб ўтган ўрмонда». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Немис тили.
11.20 «Абу Исо Термизий». «Ўзбектелефильм». Премьера.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Адабиёт.
12.00 «Ёшлик» студияси. «Бир ўлка-ки...»
12.30 — 14.30 «Кичкинтой» студияси. «Болалигим — пошшолигим».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари».
18.40 «Ишбилармон».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Мусиқий дақиқалар.
19.40 Ойбек таваллудининг 90 йиллигига. «Адиб сабоқлари».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Фан фидойиси». Ўзбекистон Республикаси ФА мухбир аъзоси Г. А. Пугаченкова таваллудининг 80 йиллигига.
21.30 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Берта Давидова.
22.30 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадур Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 8-қисм.
23.15 — 23.40 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Мультфейерверк».
19.15 «Жаҳон ҳайвонот боғлари».
19.35 Янгиликлар.
19.40 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
20.25 Видеогид.
20.45 «Теле-ательe-шоу».
20.55 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.35 «Кинонигоҳ».
23.15 — 23.35 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
19.55 «Кашф этилаётган имкониятлар».

*

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

20.25 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.25 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
21.45 «Дўстлик сарҳад билмайди».
22.25 «Бўёқларга кўчган фалсафа».
22.55 — 23.10 «Би-Би-Си» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 «Веди».
18.30 «СБ» жумбоғи».
18.40 «Ҳужжатлар ва тақдирлар».
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.30 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Илк манбадан».
21.50 — 23.40 Ғалабанинг 50 йиллигига. «Тирикларни чорлайман». «Бешинчи муҳр». Бадиий фильм (Венгрия, 1976 й.).

ЧОРШАНБА, 8

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Ҳали ҳаёт олдинда». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Зоология.
11.00 «Фармон ва ижро».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Физика.
12.00 Янги алифбони ўрганамиз.
12.30 «Ёшлик» студияси. «Фахрийлар — фахримиз».
13.20 Лирик концерт.
14.00 — 14.20 «Қишлоқ стадионларида».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.20 «Бозор иқтисодиёти сабоқлари».
18.45 «Шеърий дақиқалар». Нормурод Нарзуллаев.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Спорт хабарномаси.
19.35 «Ўзбекона лутф». Адабий кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. «Экранда — Наманган вилояти».
21.40 «Сарви гулрў келмади...» «Баҳор» ансамблининг Навоий асарлари асосида тайёрлаган янги дастури.
22.30 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадур Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 9-қисм.
23.15 — 23.40 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Ўз ҳақингда гапир...»
19.00 «02» тўлқинида.
19.25 «Халқ саломатлиги йўлида».
20.10 «Бизнес — банк».
20.25 Концерт заллари бўйлаб.
21.10 Ғалабанинг 50 йиллиги олдидан. «Ёдингдами, дўстим...»
21.25 «Тошкент оқшомида».
22.25 — 00.40 «Соҳил». Бадиий фильм.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
19.55 «Ёшлик» студияси. «Ёшлик ва замон».
20.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
21.15 — 00.15 «ОМАД» таништиради: «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.
18.45 «Ким аслида ким?». XX аср. Ф. Шехтель.
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.30 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.55 «Қишлоқ ҳаёти» Ю. Черниченко билан».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Монолог».
21.50—23.35 «Оғритиш усули». Бадиий фильм (Свердловск киностудияси, 1993 й.).

ПАЙШАНБА, 9

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Кўрқувнинг давоси». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик.
11.00 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб».
11.30 Ўқитувчилар, Сизлар учун!
12.00 «Биргаликда куйлаймиз».
12.30 «Ҳуқуқингизни биласизми?»
12.45 — 14.45 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.25 «Ўзбек давлатчилиги тарихи».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Анъаналар этади давом». Мусиқий кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари,
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Шеърият мулкининг султони». Алишер Навоий таваллудига бағишланган кўрсатув.
22.30 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадур Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 10-қисм.
23.15 — 23.40 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

18.30 «Омад» тақвими.
18.35 «Жозиба».
18.55 «Бир шингил ҳангома».
19.05 «Ишингиз бароридан келсин!»
19.20 «Муҳаббатга ошно қалблар».
19.40 «Теле-ательe-шоу».
19.50 Видео янгиликлари.
20.15 Янгиликлар.
20.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.05 «Кинонигоҳ».
22.45 — 23.05 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
19.55 «Ислоҳот ва муаммо».
20.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

*

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

21.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
21.35 — 22.35 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 ... 16 ёшгача ва ундан катталар».
18.30 «Инсон ва қонун». Махсус сони.
18.45 «Ким аслида ким?». XX аср. Ж. Даррелл.
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Тиғиз пайт».
19.30 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.55 «Эслашлари учун...» Л. Филатовнинг муаллифлик кўрсатуви.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 — 22.05 «Москва, Кремль».

ЖУМА, 10

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Бузоқ йили». Бадиий фильм.
10.20 «Ўлкамизда қиш». Телефильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Кимё.
11.00 «Ёшлар билан юзма-юз».
11.40 Ўзбек тилини ўрганамиз.
12.10 Немис тили.
12.30 — 14.30 «Синов даври». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Қўнғироқча».
18.40 Бизнес мактаби.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Ислоҳот ва масъулият».
19.45 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар...»
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
21.00 Бевосита мулоқот.
21.40 Юнус Ражабий номидаги мақом ансамбли ижросида Навоий ғазаллари билан айтиладиган ашулалар.
22.30 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадур Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 11-қисм.
23.10 — 23.35 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

18.30 Болалар учун фильм. «Сиёҳдон одам».

«Тошкент» студияси таништиради:

19.35 «Билиб қўйган яхши».
19.50 «Уммондан томчи».
20.35 Ўзбек тасвирий санъатида Алишер Навоий образи.
21.10 «Тошкентнома».
22.10 — 23.40 Футбол. Европа суперкубоги. «Арсенал» (Англия) — «Милан» (Италия).

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мульткарусель».
19.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

*

«ОМАД» таништиради:

20.45 «Компьютер — Осиё».
21.15 «Қирол репортажи».
22.05 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
22.25 «Даракчи».
22.35 Эълонлар.
22.45 — 00.30 Видео — «О».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 «Тонг».

***

18.00 «Инсон ва қонун».
18.30 «50 йил муқаддам ушбу кунларда».
18.50 Янгиликлар.
19.00 «Кўнгил ҳаловатга илҳақ...» А. С. Пушкинга бағишланган кўрсатув.
19.20 «Шаддод Роза». Телесериал.
19.50 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.40 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
22.00 — 23.05 «Детективлар клуби»да. «Гуруҳ». Телесериал (Франция). 5-серия.

ШАНБА, 11

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Товон тўлов». Бадиий фильм.
10.25 «Талаба ва спорт».
10.45 «Ёшлик» студияси. «Эзгуликка интилиб».
11.25 «Халқ ижодиёти». Оилавий ансамбллар телевизион фестивали.
12.05 Каратэ бўйича республика турнири.
12.45 Ўсмирлар учун. «Улғайиш поғоналари».
13.15 — 15.15 «Тимсол» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб...»
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Лирик тароналар.
20.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Таниш чеҳралар». Кинокўрсатув.
21.50 «Дебют». Рошель Рубинов ва Ўктам Аҳмедов ижросида мумтоз ашулалар.
22.30 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадур Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 12-қисм.
23.10 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
23.20 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк».
9.45 «Жаҳон ҳайвонот боғлари».
10.05 Янгиликлар.
10.10 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
10.55 Видеогид.
11.15 «Теле-ательe-шоу».
11.25 Янгиликлар.
11.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.10 «Кинонигоҳ».
13.50 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
14.10 «Омад» тақвими.
14.15 «Жозиба».
14.25 «Бир шингил ҳангома».
14.35 «Ишингиз бароридан келсин!»
14.50 «Муҳаббатга ошно қалблар».
15.10 «Теле-ательe-шоу».
15.20 Видео янгиликлари.
15.45 Янгиликлар.
15.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
16.35 «Кинонигоҳ».
17.55 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
18.15 Телефильм.

*

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Акс-садо». Рустам Саъдуллаев.
19.40 — 22.35 «Спорт — тайм» видеоканали:
— Соккер-клуб».
— «Лидер».
— «Арт-спорт».
— «Юниор».
— «Кинематограф».

ЎзТВ III

10.00 «Кафолат».

*

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.30 «Жонли сайёра».
10.50 Хитой санъат усталарининг концерти.
11.30 — 12.20 «Олтин атиргул ғори». Кўп серияли телевизион бадиий фильм (Италия). 1-серия (рус тилида).

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мульткарусель».

*

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

19.55 «Жаҳон бир ҳафта ичида».
20.20 «Ўзбекистон ҳамкорлик йўлида».
21.05 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.20 «Умид» (уйғур тилида).
21.55 «Бу ажиб дунё».
22.15 — 23.30 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.35 «Ҳайвонот оламида». Ҳайвонот боғларининг ҳаёти (АҚШ).
18.15 «Театр+ТВ». Лия Ахеджакова ва унинг қаҳрамонлари...
19.00 «Улкан сайёра».
19.50 «Бешинчи бурчак». Телесериал (АҚШ, «Коламбия пикчерс»). 1-серия.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Время».
21.45 — 23.15 «Каин ва Авель». Телесериал (АҚШ, «Коламбия пикчерс»). 1-серия.

ЯКШАНБА, 12

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Қувноқ стартлар».
9.45 «Шодлик тароналари». Фильм-концерт.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан».
10.30 «Ҳужжатли экран».
11.10 «Алдагани хотин яхши». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
12.40 — 14.40 «Санъат сеҳри». Мусиқий видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Сеними, шошмай тур!» Мультфильмлар.
18.25 «Санъат ғунчалари».
18.55 Эълонлар.
19.00 «Ҳафтанома» (рус тилида).
19.30 Эълонлар.
19.35 «Ойнаи жаҳонда...»
19.55 «Тасвир». Кинокўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Танбур». Телефильм.
21.25 «Олтин қанот қушлар учсин». Ҳаво йўллари кунига бағишланган кўрсатув ва концерт.
22.30 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадур Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 13-қисм.
23.10 — 23.40 «Ҳафтанома».

ЎзТВ II

17.00 «Совға».
17.30 «4/8». Мусиқий кўрсатув.
17.45 Жаҳон географияси.
18.35 Панорама.
19.05 Эълонлар.
19.10 Видео — «О».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Курьер».
21.15 «... яна об-ҳаво ҳақида».
21.25 «Постфактум».
21.35 Жаҳон янгиликлари («Эй-Би-Си»).
21.55 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
22.35 «Даракчи».
22.45 Эълонлар.
22.55 — 00.35 Видео — «О».

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Ташрифлар ва таклифлар».
10.30 «Гўзаллик ва абадият ҳақида».
11.00 «Олтин атиргул ғори». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус тилида).
11.50 — 12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».

*

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

20.10 «Жаҳон бир ҳафта ичида».
20.35 «Дурдаршн» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.35 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.50 «Интердиалог».
22.30 «Подиум».
22.55 — 23.10 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

18.25 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.30 «Уолли қаерда?», «Питер Пуш». Мультфильмлар (АҚШ).
19.30 «Бутун Россия». Нижегород тароналари.
20.00 «КВН-95». Сочида бўлиб ўтган «Кивин-95» «КВН» командаларининг VI халқаро фестивали.
22.00 — 22.50 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви.

Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикаси ҳиссадорлик жамияти қуйидаги ассортиментдаги халқ истеъмол молларини пул ўтказиш йўли билан сотади:

1. Болаларнинг иссиқ курткаси
2. Болалар кийимлари жамламаси
3. Аёлларнинг тунги либослари
4. Чойшаб
5. Тиббиёт ходимлари ва аёллар учун халатлар.

Қуйидагиларни тикиб бериш имкониятига эгамиз:

1. Эркакларнинг иссиқ курткалари
2. Тиббиёт ходимлари халатлари
3. Махсус иш кийимлари
4. Чойшаблар
5. Чақалоқлар чойшаблари (пахмоқ, пахта матодан тайёрланган лахтаклар).

Келишилган нархда.

МАНЗИЛИМИЗ:
Қорасарой кўчаси, 324-уй.
ТЕЛЕФОНЛАР:
48-26-50, 48-47-87, 48-51-72.

ЎРТА ОСИЁДАГИ ЙИРИК КОРХОНАЛАРДАН БИРИ - ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИДА ИШЛАШНИ ХОҲЛАСАНГИЗ

8-ҳунар-техника билим юртига ўқишга таклиф қиламиз.

Фақат бизда 6 ой ичида касб эгаллашингиз мумкин:

1. Механик-йиғив ишлари слесари.
2. Тоқарь.
3. Фрезирчи.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

11-синфни битирганлар ва қуролли кучлар сафида хизмат қилиб қайтганлар барча қулайликлари бўлган ётоқхона билан таъминланадилар ҳамда юқори стипендия оладилар.
Машғулотлар гуруҳлар йиғилишига қараб бошланади.
Биз шаҳар марказидамиз.

Шаҳарнинг турли бурчакларидан бизгача етиб келиш жуда ўнғай. 1, 7, 10, 18, 22, 24-троллейбуслар, 97-148 автобуслар, 10-27 трамвайларнинг "Турон" меҳмонхонаси бекати.

Манзилимиз: 700128, Тошкент шаҳар, Усмон Юсупов кўчаси, Авиация тор кўчаси, 10.
Тел.: 41-75-54, 8-ҲТБЮ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ "БИОЛОГ" АГРОСАНОАТ ФИРМАСИ

МТЗ-80 тракторлари ва уларнинг двигателларини мол айирбошлаш йўли билан етказиб бериш борасида юридик ва хусусий корхоналар билан шартнома тузади, буюртмалар қабул қилади.

1 трактор – 5 тонна пахта толаси - 5 тип, 1 навли.
1 двигатель – 3 тонна пахта толаси - 4 тип, 1 навли.

Эслатма: *"Биолог" фирмаси кўрсатган манзилга мол етиб келиши заҳоти айрибошланаётган маҳсулот (етказиб берувчи ҳисобидан) жўнатилади.*

Юк олувчи: *"Биолог" агросаноат фирмаси.*

Трактор ва двигателлар 10 кун ичида сиз айтган манзилга етказиб берилади.

Буюртмалар ёзма равишда қуйидаги манзилда қабул қилинади:
700000, Тошкент шаҳри, "Бошпочтамп",
талаб қилувчи - Войнов В.В.

ТАШКИЛОТ ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА ЮВИЛМАГАН ЖУН ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

Ингичка мериноc
Тиниқ ярим дағал
Ангор эчкиси жуни

Жун (ингичка меринос, тиниқ ярим дағал ва ангор нави) етиштирувчи хўжаликлар билан 1995 йил мавсуми учун 50 фоиз ҳақини олдиндан тўлаш шарти билан шартнома тузишимиз мумкин.

Пул ўтказиш йўли билан ҳисоб-китоб қилинади.
Мавоза усулини қўллаш мумкин.

Маълумот учун телефонлар:
33-13-78, 32-30-37.

«Ўзбектуризм» миллий компанияси бошқаруви, девон жамоаси, касаба уюшмаси қўмитаси компания раисининг биринчи ўринбосари Н. З. Абдуллаевга қайнотаси **Ҳабибулло ЭРГАШЕВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон рассомлар уюшмаси ва Тошкент тажриба амалий санъат комбинати жамоалари, комбинат директорининг муовини Абдуғани Абдукаримхўжаевга отаси **Тошмуҳаммад АБДУКАРИМХЎЖАЕВнинг** вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

ЎР ФА М. Т. Ўрозбоев номидаги механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти жамоаси катта илмий ходим А. Юсуповга онаси **Аяжон аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

«Ўзулгуржибиржасавдо» акционерлик уюшмаси жамоаси ижроия аппарати етакчи мутахассиси Муяссар Каримовага унинг онаси **Муқаддам КАРИМОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

МАНФААТДОР ШАХСЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ТУРКДИЁР» фирмаси қуйидагиларни энг қисқа муддатда олиб келиб, монтаж қилиб, калитини топширади:

— соатига 400 дан 1500 килогача ун чиқарадиган кичик цех;
— соатига 3000 кило омихта ем тайёрлайдиган кичик цех;
— соатига 600 дан 1000 килогача туз чиқарадиган кичик цех;
— соатига 60 дан 400 килограммгача колбаса, салями, сосиска чиқарадиган кичик цех;
— соатига 450 дан 1500 тагача булка чиқарадиган кичик новвойхона;
— сир (пишлоқ) ва сариёғ тайёрлайдиган ишлаб чиқариш цехи;
— пластик бутилка ва қуйиш цехи;
— ёғ тайёрлайдиган цех.

Мавоза усули қўлланиши мумкин.

Манзилимиз: Тошкент ш., Буюк Турон кўчаси, 41, 2-қават. «Туркдиёр» фирмаси. Тел.: 33-58-11, 32-57-33, факс: 56-82-77.

Бир пиёла чой устида

• *Юзма-юз*

Абдували ҚУТБИДДИН:

ТОНГДА КАТТА-Ю КИЧИК БИР-БИРЛАРИГА ҲАЛОЛ РИЗҚ ТИЛАСИН

— Истеъдод табиий нарса. Кишидаги ана шу қобилият маълум сабаблар, тасодифлар ёки бирор нарсадан таъсирланиш орқали юзага чиқади. Демоқчиманки, сизнинг илк шеърларингиз ҳам ўз-ўзидан вужудга келмаган бўлса керак.

— Назаримда, истеъдод ҳаммада бор. Аслида худо инсонни шундай яратган. Энг муҳими, шу қобилиятнинг юзага чиқишидир. Бу баъзи кишиларда табиий ҳолда, баъзиларда боя айтганингиздек бирор сабаб, тасодиф баҳона эртами-кечми юзага қалқиб чиқади. Қайсидир файласуф «ҳар бир инсон ичида бир Моцарт бор» деб бежиз айтмаган.

Энди бевосита менга келсак, биласизми, одам ўзи ҳақида гапириши қийин. Чунки инсон ўзига бошқаларнинг кўзи билан қарашга одатланмоғи мушкул. Негаки, ўзингизга ташқаридан туриб назар солсангиз айтган гапларингиз оз бўлса-да, нисбийликдан узоқроқ эканлигини сезиб қоласиз. Мен ҳамиша ўзимни ана шундай тутишга уринаман.

Илк шеърларим ҳақида гапирадиган бўлсам, дастлаб бу «ғалати машғулот»га эрмак сифатида қарар эдим. Фақат кейинроқ бу «эрмак» жиддий ҳавасга айланди. Китобларга ҳавасим кучли эди. Ҳар қалай, мен жуда кўп нарсани мутолаага боғлиқ, деб ўйлайман. Ҳатто 2-синфдалигимда «Минг бир кеча»ни ўқиб чиққанман. У пайтларда Ғафур Ғулом, Миртемир, Уйғун шеърларидаги оҳанг, жарангдорлик ва жонли тасвирлар мени завқлантирарди.

— Абдували ака, сизни тасаввуфий шоир сифатида эътироф этишади. Ўзингиз бунга қандай қарайсиз?

— Тўғри. Лекин мен ўзимни шоир сўфий ҳисобламайман. Қолаверса, тасаввуф билан жиддий шуғулланганим ҳам йўқ. Тасаввуф — бутун бир олам. Бу оламда ҳар бир сўзнинг ўз маъно турлари бор. Худо хоҳласа, тасаввуф билан жиддий шуғулланиш, ўрганиш ниятидаман. Мен эса, фақат ўз орзуларимни ёзаман, холос. Ахир инсонни инсон қилиб турган нарса унинг орзу-хаёллари эмасми? Мана эшитинг:

Мажнунтол дарчасин очди, киритди,

Минг битта қизидан бирин танладим.

Хивич қасрларда барг-ландим бирам

Яйрадим, яйрадим, яйрадим...

Балки буни кимдир сўфиёна талқин этар. Аммо, такрор айтаманки, мен ўз туйғуларим, ўз хаёлларимнигина ифода қиламан, холос.

— Шеърларингиздан ўзингиз қониқиш сезасизми...

— Бир нарса дейиш қийин... Аввало, шеърият касб эмас. Шоирлик қалбнинг хусусий ҳодисаси. Ўзимга ёққан асарларимни танҳоликда овоз чиқариб ўқишни хуш кўраман. Ёқмаганларини бирор жойга ташлаб қўяман. Матбуотга бермайман. Шеърларимдан қониқиш йўқ ўзимда. Менимча, қониқмаслик барча ижод аҳлига хос.

— Насрда ҳам ёзганмисиз?

— Насрда бадиаларим бор. Прозада нимага қодирлигимни билмайман. Балки бирор кун шеър ёза олмай қолган пайтларимда наср билан шуғулланарман. Ҳамма гап — ёзишда! Ким билади дейсиз... Адабиёт — завқнинг иши. Завқ бўлмаса, киши ундан совийди.

— Анъанавий савол: оилангиз ҳақида...

— Тўртта фарзандим бор — икки ўғил, икки қиз. Катта қизим расм чизишга қизиқади. Ўғилларим — Жалолиддин, Комрон. Комрон туғилганда Бобурнинг ўғли Комрон Мирзо девонини нашрга тайёрлаётган эдик. Шу сабаб бўлдими ёки бошқа нарсами, ҳар қалай яхши ният билан унинг исмини қўйдик. Комрон — яхшиликлар, эзгуликлар эгаси дегани. Бобурнинг «Эътиқоддийа» асарида менга таъсир қилган қуйидаги мисралар бор:

Бебаҳо дунё иши саҳлдурур,

Дин ишин қилғай ул-ки ақл-дурур.

Дин-у донишда ҳар кун афзун бўл,

Давлат-у бахт ила Ҳумойун бўл.

Комрон бўл жаҳонда, давлат кўр,

Йуз туман обрў-йў иззат кўр.

— Бахт сўзини қандай изоҳлайсиз?

— Бахт... Буни ҳар ким ўз тушунча доирасидан келиб чиққан ҳолда тушунади. Муҳаббат, дард, азоб ҳам бахт бўлиши мумкин. Мен учун эса бахт — руҳий хотиржамликдир.

— Ўзингизга маълумки, кейинги ўн йилликда адабиётимизда Ғарб шеърий шакл ва анъаналарини ўзлаштириш кенг тус олди. Шу маънода ўқувчи сифатида Ғарб шеъриятига муносабатингиз қандай?

— Авваломбор, мен ўзимизнинг бой ўзбек шеъриятига эҳтиром билан қарайман. Сўнг француз ва форс шеъриятини севаман. Паль Элюар, Рембо сингари француз намоёндаларининг асарлари менга болалигимдан қадрдон.

Юртимизга Франция Президенти Франсуа Миттераннинг ташрифидан руҳланиб, қолаверса, француз халқи ва шоирларига эҳтиромим сифатида «Дунё» номли достон ёзаяпман. Асарни ва бир йўла дўстларим кўмагида французчага таржимасини ҳам яқин орада тугаллаш ниятидаман.

— Сир бўлмаса, достон ҳақида икки оғиз тўхталсангиз...

— Асарда Рембо ва Элюарга рамзий муносабатлар, инсон, замин, Худо ҳақидаги фикрлар ўз ифодасини топган. Достон Ғарб ва Шарқ шеърияти йўналишлари — бармоқ, сарбаст ва бошқа ифода услубларини ўз ичига олади. «Изоҳсиз луғат»нинг рамзий давоми деса ҳам бўлади.

— Яна қандай ижодий режаларингиз бор?

— «Олов аҳли» номли достон ёзиш. Унинг баъзи қисмларини тахминан қоғозга туширганман. Асар шоирлик қисмати ва шайхлар тўғрисида. «Ғамгин ишқ қиссаси» деган туркум шеърлардан иборат мўъжазгина тўплам туздим. Бирор нашриёт билан келишсам, китоб ҳолида чиқариш ниятим бор.

— Орзуларингиз...

— Одамларнинг ҳамма нарсани севишларини, бир-бирларига меҳр кўзи билан қарашларини истайман. Чунки муҳаббат қалбни мусаффолаштиради. Тонгда катта-ю кичик бир-бирларига ҳалол ризқ тиласин. Энг муҳими, инсонлар кечиримли бўлишсин, бир-бирларини кечиришга одатланишсин.

Суҳбатдош: Ойбек ТЎРАҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

КАМЧАТКАНИ ЛАРЗАГА СОЛГАН МАҲФИЙ КУЧ...

ПЕТРОПАВЛОВСКДАН 73 чақирим олисдаги «Козочка» фермер хўжалигида юз берган ғаройиб ва даҳшатли воқеа бутун Камчаткани алғов-далғов қилиб юборди.

ЎША КУНИ фермада бир одам ва у билан бирга ўнлаб қорамол кўз очиб юмгунча, сирли ҳолатларда ҳалок бўлди. Бу ҳайратомуз воқеанинг гувоҳи бўлганлар шундай ҳикоя қиладилар.

Фермер Геннадий Агеев молхонага кириб кетгандан сўнг орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, у ердан ғалати товуш эшитилди. Бундан ажабланган фермернинг акаси молхонага мўралади-ю, даҳшатли манзарани кўриб, қотиб қолди. Жониворлар худди тутқаноқ тутгандек талвасада, айримларининг томоқ ва бурунларидан қон фаввора бўлиб отиларди. Геннадий эса ерда жонсиз ётарди.

Бу нохуш ҳодиса ҳақидаги шов-шув бир зумда бутун яриморолга тарқалди. Бунинг устига маҳаллий экстрасеанслар бу ферма хафли аномал зонада жойлашган дея гап тарқатганлари сабабли турли миш-мишлар ҳам кўпайиб кетди.

... Мана, ниҳоят, тергов ишлари тугади. Маҳаллий маъмурият томонидан тузилган махсус комиссия пировардида шундай хулосага келди: «Одам ва моллар ис гази (карбон оксиди)дан заҳарланган». Ферманинг ўрни хавфли аномал зона, деган тахмин инкор этилди.

Бироқ, табиийки, бундай расмий хулоса шов-шув ва миш-мишларни босди-босди қилолмади. Машъум фермада эса ўшандай сирли воқеалар давом этаверди. Чунончи, тирик қолган сигир, қўй ва чўчқалар ғалати касалга чалинадиган бўлиб қолди. Уларнинг терилари қуриб, қатлам-қатлам бўлиб, кўчиб туша бошлади. Ветеринария врачлари эса ҳарчанд уриниб, бу касалликнинг нима эканлигини аниқлай олмадилар. Бу жониворларда тери касаллигининг бирорта тури аниқланмади.

Ўша воқеалардан сўнг, чўчқа болалари кўзсиз, бошларида эса қандайдир аниқлаб бўлмайдиган тешиклар билан туғилди. Жониворларнинг ҳам ҳар куни номаълум, тўғрироғи сирли равишда ўлиши давом этаверди.

... Бир куни уй-жой ва молхона ҳовлиларини ёритадиган электр станцияси ўз-ўзидан ишга тушиб кетди. Бошқа куни ярим кечада ферма ходимлари эшик ва деразаларнинг кучли тақиллашидан уйғониб кетиб, ҳовлига чироқ ва милтиқ кўтариб чиқдилар. Аммо ташқарида ҳеч ким кўринмас, қорда эса бирорта из йўқ эди.

Камчаткадаги биолокация идораларaро ассоциацияси раиси Сергей Белов фермада бўлиб ва жойни ўрганиб шундай хулосага келди: бу минтақада ер ва коинот ўртасидаги ўзаро таъсир зонаси бор. Афтидан, фалокат юз берган кунда «ерости энергияси»нинг катта куч билан отилиб чиқиши юз берган ва у одам ҳамда молларнинг ўлимига сабаб бўлган.

Яна бир факт: биолакация оператори фермага йўл олишдан олдин икки шиша идишни оддий водопровод суви билан тўлдирди. Бирини уйида қолдириб, иккинчисини фермага ўзи билан олиб келди. Кейинчалик ҳар икки идишдаги сувни текшириб кўрди. «Фермага ташриф буюрган» сувда кескин оптик ўзгаришлар юз берган эди. Бу демак, сув кучли энергетик таъсирга учраган, дея хулоса чиқариш учун асос бўла олади.

А. ЙЎЛДОШЕВ
тайёрлаган.

КЕЛИНГ, ТИЛИМИЗНИ ҚАЙРАБ ОЛАЙЛИК ЁКИ МАҚОЛЛАР ИЗОҲИ

КЕМАЧИ ХОН БЎЛДИ, БИЗ НАВКАР БЎЛДИК, ОЛЛОНИНГ АМРИДАН СУВ ТЎКАР БЎЛДИК

Кемада кетаётганда кучли тўлқин туриб қолса, кеманинг ичига сув туша бошлайди. Шунда кемадагилар чўкиб кетмаслик учун дуч келган идишда сувни ташқарига тўкиб-тўкиб турадилар. Бундай хавф-хатарли пайтда кемачининг айтгани-айтган, дегани-деган бўлади. Кемадаги ҳар бир киши (у ким бўлишидан қатъи назар) кемачининг буйруғини бажариши шарт бўлиб қолади.

Ҳаётда баъзан шундай бўладики, амалдор амалдан тушиб қолади-да, замонанинг зайли билан унинг ўрнини собиқ хизматкори, қўл остида ишлаган одами эгаллайди. Унга тобе бўлиб қолган собиқ амалдор киноя, пичинг тарзида юқоридаги мақолни ишлатади ёҳуд ўзгалар шундай собиқ амалдорнинг ҳолидан кулганларида истеҳзо билан қўллайдилар.

КЎТАРСА ЗАМ ҚИЛ, КЎТАРМАСА КАМ ҚИЛ

(Зам қилмоқ — қўшмоқ, оширмоқ, кўпайтирмоқ). Мазкур мақол билан: «Агар бозоринг чаққон бўлса, нархини ошир. Борди-ю, молингни ҳеч ким олмаса, ё камдан-кам одам олаётган бўлса, нархини пасайтир», деган маънода насиҳат қиладилар.

Асакадан Жанубий Кореяга ўқишга кетаётган «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасининг бир гуруҳ мутахассисларига Ўзбекистоннинг янги паспортини топшириш маросими бўлди.

Алишер Навоий номидаги Наманган вилоят мусиқий драма ва комедия театри санъаткорлари турк ёзувчиси Нажиб Фозил Кисакурек асари асосида «Қора елкапўшли кимса» спектаклини саҳналаштиришди.

ШАНБАДАН ЖУМАГАЧА

Бўка туманидаги «Дўстлик» ижара бирлашмаси қошида шу пайтгача оби нон, қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш цехлари фаолият кўрсатаётган эди. Бирлашма туман аҳолиси эҳтиёжларини ўрганиб, маккажўхори ширинлиги ишлаб чиқарадиган цех қурди. Унда кунига 1000-1200 боғлам маккажўхори ширинлиги тайёрланиб, савдо дўконлари, мактаб буфетларига пешма-пеш етказиб беріляпти.

— Хом ашё ўзимиздан чиқяпти, — дейди ижара бирлашмаси раҳбари Шарифжон Валижонов. — Бу йил 12 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 56 центнердан ҳосил олдик. Маккажўхори донини ўзимизнинг тегирмондан чиқардик.

Муллатўйчи Тошмуҳамедов номидаги Қашқадарё вилоят мусиқали драма театрида маҳаллий ижодкорлар билан учрашувлар ўтказиш анъана тусига кириб бормоқда. Вилоят филармониясининг Султон Анваров раҳбарлигидаги «Гўзал» ашула ва рақс ансамбли, «Момогул» фольклор-этнографик дасталарининг ижодкорлар асарларидан ижро этган намуналари учрашувларга файз бағишлайди.

Муборак рамазон ойининг биринчи кунини Юнусобод туманидаги «Наврўз» маҳалла аҳли катта қувонч билан қарши олдилар. Ўша куни қайта таъмирланган қаровсиз бино озиқ-овқат дўконига айлантирилиб, уларнинг ихтиёрига топширилди. «Чеҳрайи ҳусн» жамоа корхонасига қарашли мазкур дўкон ёнида тез орада чойхона, новвойхона ва бошқа маиший хизмат кўрсатиш салонлари қуриб битказилади.

ҲАДИСЛАР

Ҳаёли, одобли бўлмоқ ҳар вақт хайрли ишларги сабаб бўлур.

Инсонларнинг карами диндадир, муруввати ақлидадир, обрўси ахлоқидадир.

Мўмин кишида ёмонлик билан бахиллик бўлмас.

Дейл КАРНЕГИ: СУҚРОТНИНГ БУЮКЛИК СИРИ

У ҲЕЧ ҚАЧОН БИРОВЛАРГА «СИЗ НОҲАҚСИЗ» ДЕМАГАН. НЕГА?

БУЮК юнон масалчиси Эзоп ўзининг энг машҳур асарларини шоҳ саройида қул эканлигида ёзган. Бироқ у эрамиздан олти аср илгари таъриф этган инсон табиатига хос ростгўйлик ҳислати ҳалиҳануз ўз қийматини йўқотгани йўқ.

Бундан кўп йиллар аввал, қишлоқдаги мактабга ялангоёқ қатнаб юрган болалик чоғимда қуёш ва шамол ҳақида бир эртак эшитгандим. Мазмуни қуйидагича: кунлардан бир кун улар ким қудратлироқ эканлиги масаласида баҳслашиб қолишипти. Шунда Шамол қуёшга дебди:

— Ўзимнинг қудратлироқ эканлигимни ҳозир исботлайман. Ҳов, анави чопонли кишини кўраяпсанми? Қараб тур, бир кучимни кўрсатайки, чопонини ечишга мажбур бўлсин.

Шунда Қуёш булутлар ортига яшириниб турибди. Шамол эса хуружга минибди ва ҳатто бўронга ҳам айланибди. Бироқ чол шамол кучайган сари чопонига яхшироқ ўранаверибди. Қўлидан ҳеч нарса келмаган Шамол ниҳоят шаштидан тушиб, тинибди. Навбат Қуёшга келибди. У булутлар ортидан чиқиб, чолга ёқимли жилмайибди. Иликликдан тани яйраган чол, пешонасидаги тер томчиларини артиб, чопонини ечибди. Шунда Қуёш Шамолга дебди:

— Яхшилик ва хайрихоҳлик қаҳр ва зулмдан ҳар доим кучли бўлган ва шундай бўлиб қолади.

Ҳа, биз инсонлар шамолнинг қаҳридан эмас, қуёшнинг меҳридан баҳра олишга одатланганмиз. «Яхши гап илонни ҳам инидан чиқаради...» дейишади-ку, ахир!

Буюк Суқрот ўзининг тенгсиз ақлу заковати билан инсон тафаккури жараёнини тубдан ўзгатириб юборадики, бундай юмушни уддалаш бутун инсоният тарихида фақат саноқли кишиларгагина насиб этди. Мана энди унинг вафотидан сўнг орадан йигирма уч аср (!) вақт ўтган бўлса-да, у ҳамон донишмандлар донишмандидир.

Шундай бетакрор ақл-заковат эгаси эканлигига қарамай, соддадил, юмшоқкўнгил одам бўлган. Ранг-баранг ва ўткир инсоний фазилатлари одамларни шу қадар мафтун этганки, улар буюк зотнинг ялангоёқ юришига, ҳатто эътибор ҳам бермаганлар.

Қаранг, Суқротдек донишманд ҳам ўз умрида бирор марта бирон кишига «Сиз ноҳақсиз» демаган экан. Зотан, деёлмасди ҳам. Чунки у... буюк ақл эгаси эди. Шу боис ўз мухолифларига «йўқ» дея жавоб қайтариладиган саволни ҳеч қачон бермас экан. Суҳбатни шундай маромда олиб борарканки, ниҳоят мухолиф «мен ноҳақ эканман» дея тан олишга мажбур бўларкан.

Хитойларда кўҳна Шарқ донишмандлигини ифода этувчи нақл бор: «Аста йўл босган одам узоққа боради». Келинг, суҳбатдошимизга «сиз ноҳақсиз» дейишдан аввал кекса, «ялангоёқ» Суқротни эслайлик. Ана шунда мухолифларимизга ҳам юмшоқ муомила қилишга одатланамиз ва эвазига улардан ҳам «сиз ҳақ экансиз» деган ёқимли жавоб олишга эришамиз.

Ш. ИБРОҲИМОВ
фотолавҳаси.

КИЧКИНА БОШҚОТИРМА

Йилнинг биринчи ярмида кунлар кўпми ёки иккинчи ярмида?

ОЛДИН «КЎНКА» ДЕБ АТАЛАРДИ

Тошкентда илк трамвай қачон пайдо бўлган?

Б. БОБОРАҲИМОВ.
Хива.

1901 йилда «кўнка»нинг дастлабки линияси ишга туширилди. 1913 йилда уларнинг ўрнини электр қуввати билан юрадиган вагонлар — трамвайлар эгаллади. 1917 йилда трамвай йўллари узунлиги 23 километрдан ортди. Айни пайтда эса бу кўрсаткич бир неча юз километрни ташкил этади. Деярли ҳар йили янги маршрутлар, бекатлар қуриляпти, трамвай парки замонавий вагонлар билан бойиб боряпти.

ЙЎҚ, ҚУЛФИ ЙЎҚ

Берк кўллар ҳам бўларкан-а? Нима қулфи борми уларнинг?

И. ЖУМАҚУЛОВА.
Конимех.

Ҳа, бўлади. Суви оқиб чиқмайдиган кўллар ана шундай деб аталади. Каспий ва Орол денгизлари, Ўлик денгиз, Иссиқкўл, Балхаш ана шундай кўллар сирасига киради.

Бир одам докторга келиб, кураклари орасида оғриқ борлигидан зорланди:

— Чекасизми?
— Йўқ.
— Ичасизми?
— Йўқ.
— Юрасизми?
— Йўқ.
— Ундай бўлса, куракларингиздан қанот ўсиб чиқа бошлаган бўлиши керак.

***

— Сиз нега хотинингиз билан ҳар доим кўчада жанжаллашасиз?

— Чунки хотиним уйда тинчлик бўлишини истайди-да.

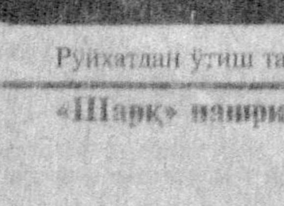

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

• БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 32-07-94;
Иқтисодиёт 32-36-65;
Маънавият 32-35-60;
Ахборот 32-29-89;
Тунги муҳарририят 33-10-28.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — К. Рихсиев.
Навбатчи — Б. Остонақулов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0067 50908 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 22.00. 1 2 3 4 5 6